

Samenwerkingsovereenkomst Basismonitoring Wadden

De ondergetekenden,

1. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, handelend als bestuursorgaan, namens deze Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat Noord Nederland, mevrouw mr. drs. E. Slump, hierna te noemen: 'RWS';
 2. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer drs. R. Feringa, hierna te noemen: 'LNV';
 3. Gedeputeerde staten van de Provincie Groningen, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer H. Staghouwer gedeputeerde van de Provincie Groningen
 4. Gedeputeerde staten van de Provincie Fryslân, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer H. Staghouwer gedeputeerde van de Provincie Groningen;
 5. Gedeputeerde staten van de Provincie Noord-Holland, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer H. Staghouwer gedeputeerde van de Provincie Groningen;
- Partijen genoemd onder 3 tot en met 5 hierna samen te noemen: Provincies; vertegenwoordigd door H. Staghouwer gedeputeerde van de Provincie Groningen,
6. Vereniging It Fryske Gea, te deze vertegenwoordigd door de heer drs. H. J. de Vries;
 7. Stichting het Groninger Landschap, te deze vertegenwoordigd door de heer ir. M. J. Glastra;
 8. Stichting Landschap Noord-Holland, te deze vertegenwoordigd door de heer ir. E. Briët;
 9. Vereniging Natuurmonumenten, te deze vertegenwoordigd door de heer ing. A. Kok;
 10. Vogelbescherming Nederland, te deze vertegenwoordigd door de heer ir. A.J.M. Wouters, hierna te noemen VBN;
 11. Staatsbosbeheer, te deze vertegenwoordigd door de heer ir. K. Lever MPA.
- Partijen genoemd onder 6 tot en met 11 hierna afzonderlijk en samen te noemen: de natuurbeheerder(s);
12. Waddenacademie, te deze vertegenwoordigd door de heer dr. H. Speelman;
 13. Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te deze vertegenwoordigd door de heer Dr. A. Frens, Development and Technical Manager NAM;
 14. Regeling Letterhoeke (handelend onder de naam Tresoar), te deze vertegenwoordigd door de heer B. Loop, directeur.

Allen gezamenlijk te noemen: Partijen;

Overwegende dat

- De Algemene Rekenkamer in haar 'Rapport Waddengebied: natuurbescherming, natuurbeheer en ruimtelijke inrichting' van 28 november 2013 heeft geconstateerd dat het beheer van de Waddenzee beter kan. Eén van de onderwerpen waarover de Algemene Rekenkamer rapporteerde betrof de monitoring, waarbij zij constateerde dat het Waddengebied al een jarenlange traditie van monitoring kent. Er zijn heel waardevolle lange meetreeksen van de ontwikkeling van bijvoorbeeld de bodem en het water en vogels. De Algemene Rekenkamer constateerde: 'Ondanks alle monitoring die er in het Waddengebied plaatsvindt, ontbreekt een overkoepelend beeld van de stand van de natuur in de Waddenzee, een cumulatief beeld van alle natuur versturende effecten is er evenmin. Het is daardoor lastig om goed inzicht te krijgen in de mate waarin het (overkoepelende) natuurdoel van de derde nota Waddenzee wordt gerealiseerd.'
- De gezamenlijke beheerders van de Waddenzee in 2014 in reactie op het rapport van de Algemene Rekenkamer de Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee hebben opgesteld;

- Een van de acties in de Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee is het opzetten van de (gezamenlijke) basismonitoring voor een beter beheer van de Waddenzee inclusief het beschrijven van de kernveranderingen en identificeren van minimaal procesgericht onderzoek dat noodzakelijk is om de optredende veranderingen (zoals waargenomen door beheerders) zo goed mogelijk aan oorzaken te kunnen koppelen;
- De gezamenlijke beheerders als eerste uitwerking van actie 14 op 21 mei 2015 een intentieverklaring hebben getekend om te komen tot een gezamenlijke basismonitoring, de Basismonitoring Wadden;
- Partijen samen het Ambitiedocument Basismonitoring hebben opgesteld;
- Partijen als gezamenlijke ambitie hebben om de huidige monitoring, die door hen sinds jaar en dag uitgevoerd wordt om monitoringsverplichtingen voortkomend uit Europese richtlijnen, nationale wetgeving en andere overheidsregelingen uit te laten groeien tot een integrale en systeemgerichte Basismonitoring die snel kan aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen en vragen of wensen van de gebruikers en die is gericht op het voorzien in de kennisbehoefte die voortkomt uit de hoofddoelstelling voor de Waddenzee: de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap.

zijn het volgende overeengekomen:

Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk om te zorgen voor voldoende (financiële) middelen en het op een effectieve en efficiënte wijze inzetten van beschikbare menskracht en middelen ten behoeve van de Basismonitoring Waddengebied. Het doel van de Basismonitoring Wadden is om in samenwerking met alle relevante betrokkenen te komen tot een integrale systeemgerichte monitoring van die parameters die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het al dan niet halen van de beleidsdoelen voor de Waddenzee.

Dit geschiedt onder de volgende samenwerkingsafspraken

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst (en de daarbij behorende bijlagen) worden door Partijen de volgende definities gehanteerd:

1. *Basismonitoring Wadden*: het geheel van activiteiten, zoals omschreven in deze overeenkomst, die Partijen gezamenlijk ontplooiën om inzicht te kunnen krijgen in de mate waarin het overkoepelende natuurdoel van de PKB derde nota Waddenzee wordt gerealiseerd.
2. *Beheerder*: een Partij genoemd onder de nummers 1 tot en met 14 die met een wettelijke of privaatrechtelijke verantwoordelijkheid voor het beheer, fysiek dan wel beleidsmatig, van het Waddengebied belast is.
3. *Gebruiker*: een ieder die gebruik maakt van het Waddengebied of informatie gebruikt met welk oogmerk dan ook.
4. *Team Basismonitoring*: vertegenwoordigers van Partijen die deelnemen aan deze samenwerkingsovereenkomst, die uitvoering geven aan de hierin gemaakte afspraken rond de Basismonitoring.
5. *Jaarplan Basismonitoring Wadden*: het jaarlijks door het Team Basismonitoring op te stellen en door de Opdrachtgever vast te stellen plan waarin de voor het komende kalenderjaar en het daaropvolgende kalenderjaar de voorgenomen activiteiten inzake basismonitoring staan opgesomd met daarbij een overzicht van de hiervoor benodigde menskracht en een begroting van door Partijen hiervoor beschikbaar te stellen financiële middelen.
6. *Monitoringagenda*: een overzicht van de in het betreffende kalenderjaar lopende en geplande monitoringactiviteiten in het Waddengebied. Via een digitale kaart, ontsloten via het datahuis Wadden wordt weergegeven waar en wanneer welke monitoringsactiviteiten worden verricht in opdracht van of door Partijen in de basismonitoring. In eerste instantie omvat de monitoringkalender de monitoringsactiviteiten van RWS en LNV en zodra dit praktisch uitvoerbaar is ook die van de andere partners in de Basismonitoring.
7. *OBW*: het Opdrachtgeverscollectief Beheer Waddenzee, zijnde het samenwerkingsverband van beheerders van de Waddenzee, dat toeziet op de voortgang van de uitvoering van de Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee bestaande uit de volgende vertegenwoordigers van de organisaties van de Beheerders: RWS (voorzitter), LNV, Staatsbosbeheer, de Coalitie Wadden Natuurlijk, de Waddenprovincies, de Waddeneiland- en kustgemeenten en de voorzitter van het Regiecollege Waddengebied.
8. *Opdrachtgever*: het OBW aangevuld met vertegenwoordigers van die Partijen die niet vertegenwoordigd zijn in het OBW.
9. *Waddenbibliotheek*: Internationale Waddenbibliotheek als informatie- en kennisknooppunt voor Waddeninformatie. De internationale Waddenbibliotheek behelst toegang tot interne en externe kennissystemen van digitale infrastructuur, waaronder bibliotheek- en informatiebestanden (fysiek en digitaal) en data.

10. *Beheer*: het zorgdragen voor de realisatie van beheerdoelstellingen voor het Waddengebied zoals verwoord in de Structuurvisie Waddenzee en onderliggende beleidsplannen (PKB 3^e Nota Waddenzee, 2007) of opvolger daarvan en onderliggende beleids- en beheerplannen en zoals voortvloeiend uit Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water.

Artikel 2 Uitgangspunten van de samenwerkingsovereenkomst

1. Partijen werken samen aan de Basismonitoring Wadden uitgaande van de volgende gemeenschappelijke belangen en doelstellingen:
 - a. het vergroten van effectiviteit en efficiëntie van gegevensverzameling door samen te werken in het verzamelen, verwerken en delen van informatie als waren Partijen één Beheerder;
 - b. een goed beheer mogelijk maken door te kunnen beschikken over eenduidige en juiste gegevens;
 - c. de ordentelijke monitoring voor de evaluatie van beheer en beleid en het toetsen van activiteiten;
 - d. de verbreding van de functie van monitoring door de monitoring gekoppeld aan vergunningen en monitoringsverplichtingen voortkomend uit Europese richtlijnen en Nederlandse wetgeving en andere regelingen uit te laten groeien naar een integrale monitoring voor het Waddengebied;
 - e. optimale kennisdeling;
2. Alle Partijen die deelnemen aan deze overeenkomst zullen gelet op hun verantwoordelijkheden:
 - a. zorgdragen voor de relatie tussen de Basismonitoring Wadden en de eigen reguliere monitoringsprogramma's, zowel inhoudelijk als door het beschikbaar stellen van gegevens;
 - b. een medewerker aanwijzen voor een of meerdere organisaties die als vast aanspreekpunt en contactpersoon voor de Basismonitoring Wadden fungeert; De natuurbeheerders wijzen een gezamenlijke vertegenwoordiger aan. Deze vertegenwoordigers vormen gezamenlijk het team Basismonitoring Wadden.
 - c. menskracht en financiële middelen beschikbaar stellen om de in het vastgestelde jaarplan Basismonitoring Wadden vastgestelde afspraken en activiteiten uit te voeren;
 - d. bij monitoringopdrachten aan derden zorg dragen voor openbaarheid van de data en opdrachtverlening in overeenstemming met de relevante en geldige (Europese) wet- en regelgeving.
3. Het werkgebied voor de afspraken van Partijen in deze overeenkomst omvat het Waddengebied volgens de geografische begrenzing opgenomen in de Structuurvisie Waddenzee (PKB, 2007) of de opvolger daarvan.

Artikel 3 De Basismonitoring Wadden

1. De Basismonitoring Wadden verschaft Beheerders en Gebruikers van het Waddengebied informatie door het centraal ontsluiten en goed toegankelijk maken van monitoringsgegevens en van de daaraan ontleende informatie/ interpretatie/bewerkingen en draagt daarmee bij aan een optimale kennisdeling.
2. De Basismonitoring Wadden helpt de Beheerder bij de uitvoering van zijn taken door eenduidige gegevens te leveren over:
 - de toestand en trends optredend in het ecosysteem Wadden
 - de kwaliteit en het functioneren van het ecosysteem Wadden;
 - de mate van realisatie van beheer- en beleidsdoelstellingen;
 - de samenhang van beheer en beleid door waar nodig een terugkoppeling naar beheer- of beleidskaders te geven.
3. De Basismonitoring Wadden draagt bij aan de uitbouw van een specifieke monitoring gericht op vergunningverlening en uitvoering van wettelijke taken, naar een integrale, effectieve en efficiënte systeemgerichte monitoring.
4. De Basismonitoring Wadden omvat de volgende activiteiten:
 - a. het opzetten en uitvoeren van een ordentelijk monitoringsprogramma gericht op het verkrijgen van inzicht in het ecosysteem van het Waddengebied en de effecten van menselijke activiteiten op dit systeem. Het gewenste pakket data dat in het kader van de Basismonitoring Wadden in de toekomst zal worden verzameld staat omschreven in het als bijlage 2 bij deze overeenkomst gevoegde Ambitiedocument basismonitoring Wadden;
 - b. het ontsluiten via www.basismonitoring.nl van de in het kader van de Basismonitoring Wadden verzamelde data door het op te richten Datahuis Wadden.
5. Partijen zijn ieder voor zich verantwoordelijk voor de uitwerking van hun deel van de Basismonito-

ring Wadden, zoals beschreven in de door de Opdrachtgever vastgestelde jaarplannen Basismonitoring Wadden die onderdeel uitmaken van deze overeenkomst.

Artikel 4 De bestuurlijke organisatie van de Basismonitoring

1. De Opdrachtgever besluit over en stelt vast:
 - het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden, waarin het einddoel van de Basismonitoring Wadden beschreven staat en wat is gehecht aan deze overeenkomst;
 - de jaarplannen Basismonitoring Wadden;
2. De adviezen van het Team Basismonitoring Wadden om de basismonitoring zoals verwoord in het Ambitiedocument Basismonitoring te realiseren
3. De Opdrachtgever vergadert ten minste eenmaal per jaar over de in het derde lid genoemde onderdelen van de Basismonitoring Wadden. De gezamenlijke natuurbeheerders kiezen uit hun organisaties een vertegenwoordiger die de gezamenlijke natuurbeheerders in dit Opdrachtgevers-overleg vertegenwoordigt.
4. De Opdrachtgever neemt besluiten op basis van consensus. Voor de besluitvorming hebben de gezamenlijke provincies 1 stem en de gezamenlijke natuurbeheerders eveneens 1 stem.
5. De Opdrachtgever stuurt de projectleider Basismonitoring Wadden aan.
6. Indien en voor zover de Beheerautoriteit Wadden binnen de looptijd van deze overeenkomst van start gaat, dan wel andere organisatorische wijzigingen binnen Partijen optreden kan het opdrachtgeverschap tussentijds worden aangepast aan de dan ontstane nieuwe situatie.

Artikel 5 De rollen en taken van het Team Basismonitoring Wadden

1. Partijen stellen een Team Basismonitoring Wadden in dat is samengesteld uit vertegenwoordigers die door Partijen vanuit hun organisaties worden aangewezen;
2. Het Team Basismonitoring Wadden heeft een voorzitter, die daartoe is aangewezen door RWS na instemming van de overige Partijen;
3. Het Team Basismonitoring Wadden kent de volgende rolverdeling:
 - a. de vertegenwoordigers van RWS en LNV dragen zorg voor het opzetten en onderhouden van de dagelijkse aansturing van het Datahuis Wadden, zie ook artikel 6;
 - b. Partijen dragen zorg voor de Basismonitoring Wadden voor de aan hen toebedeelde taken op het gebied van het beheer van het Waddengebied;
 - c. De Waddenacademie adviseert ten aanzien van de wetenschappelijke kwaliteit van de Basismonitoring;
4. Het Team Basismonitoring Wadden is belast met het opzetten en uitvoeren van de Basismonitoring Wadden zoals omschreven in artikel 3 van deze overeenkomst;
5. Het Team Basismonitoring Wadden heeft daarnaast de volgende taken:
 - a. het opstellen en inhoudelijk uitwerken van het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden (zie artikel 7);
 - b. het zorgdragen voor de inhoudelijke uitwerking van het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden. Dit gebeurt in ieder geval in samenspraak met Partijen en kennisinstututen zoals het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee, Wageningen Marine Research en Deltares;
 - c. het opstellen en uitvoeren van de jaarplannen Basismonitoring Waddengebied (zie artikel 8);
 - d. het zorgdragen voor de dagelijkse aansturing van het Datahuis Wadden;
 - e. het geven van advies aan Opdrachtgever over het opstarten van vanuit de Basismonitoring Wadden gewenste, nieuwe monitoringsactiviteiten of gewenste aanpassingen van de reguliere monitoring, zodat de door Partijen uitgevoerde monitoring toe kan groeien naar de ambitie die Partijen hebben verwoord in het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden. Hoe in voorkomende gevallen het reguliere monitoringsprogramma (qua methodiek) daadwerkelijk aangepast moet/kan worden om toe te kunnen werken naar de ambitie is ter uitwerking aan de eigenaar van het betreffende monitoringprogramma;
 - f. het stimuleren van samenwerking tussen Partijen met als doel de monitoring efficiënt te laten verlopen;
 - g. het verzorgen van interne en externe communicatie middels de website www.basismonitoring.nl.

Artikel 6 Ambitiedocument Basismonitoring Wadden

1. Het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden wordt opgesteld en uitgewerkt door het Team Basismonitoring.
2. Het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden beschrijft het streefbeeld van de monitoring die gewenst is om inzicht te kunnen krijgen in de mate waarin het overkoepelende natuurdoel van de derde nota Waddenzee wordt gerealiseerd.
3. Het document omvat ten minste:
 - a. de parameters, noodzakelijk voor een goed inzicht in de kwaliteit en de ontwikkelingen van het waddengebied;
 - b. parameters gekoppeld aan die aspecten van menselijk gebruik die een mogelijk effect uitoefenen op het ecosysteem of die een verdienste zijn van het ecosysteem (drukfactoren en ecosystemendiensten);
 - c. de acties van Partijen op hoofdlijnen ten behoeve van het ontwikkelen en uitvoeren van de Basismonitoring Wadden.

Artikel 7 Jaarplannen Basismonitoring Wadden

Het Team Basismonitoring Wadden stelt op basis van het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden voor 2 opeenvolgende kalenderjaren een jaarplan op met tenminste de volgende punten:

- a. een concrete uitwerking van de voorgenomen acties uit het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden;
- b. een taakverdeling tussen Partijen;
- c. een begroting van capaciteit en middelen voor de uitvoering van de voor de betreffende kalenderjaren voorziene taken uit het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden;
- d. de toedeling van kosten en de inzet van menskracht van en door Partijen voor de uitvoering.

Artikel 8 Het Datahuis Wadden

1. RWS en LNV zijn samen opdrachtgever voor het Datahuis Wadden. RWS draagt zorg voor aanbesteding ten behoeve van het Datahuis Wadden in overeenstemming met de relevante en geldige (Europese) wet- en regelgeving.
2. Het Datahuis Wadden:
 - a. verzamelt en ontsluit (bron)gegevens van de Basismonitoring Wadden voor een ieder;
 - b. publiceert de jaarlijks uit te brengen Monitoringsagenda;
 - c. draagt zorg voor een kaartviewer waarin de brongegevens gekoppeld zijn aan locaties in het Waddengebied;
 - d. ontsluit de Waddenbibliotheek;
 - e. bevat de producten die het project Walter heeft opgeleverd. Deze producten worden, voor zover van belang voor de basismonitoring, in de loop van de tijd ingebouwd in de Basismonitoring Wadden;
3. Tresoar is partner van het Datahuis Wadden en richt zich in dat kader op het bieden van toegang tot Waddeninformatie door gebruik te maken van (bestaande) digitale infrastructures. De activiteiten van Tresoar ten behoeve van het Datahuis Wadden vinden o.a. plaats op het gebied van het verbinden van interne en externe collecties, digitalisering en het digitaal herbruikbaar maken van bibliotheek- en informatiebestanden, webarchivering en het ontsluiten van datasets;
4. Uitgangspunt voor Partijen voor het inrichten van het Datahuis Wadden is dat het een portaal vormt naar achterliggende data. De data zelf alsmede het intellectuele eigendom c.q. het auteursrecht blijft bij de Partij die de data heeft ingebracht;
5. Elke Partij die bijdraagt aan de Basismonitoring Wadden stelt zijn openbare data, voor zover deze onderdeel uitmaakt van die basismonitoring, zonder voorbehoud ter beschikking aan het Datahuis Wadden. Data die in opdracht van Partijen door derden wordt verzameld en onderdeel uitmaakt van de Basismonitoring Wadden wordt eveneens zonder voorbehoud in een nader af te spreken format ter beschikking gesteld aan het Datahuis Wadden. Deze bepaling geldt niet indien er sprake is van data waarvan het intellectueel eigendom c.q. het auteursrecht berust bij anderen dan Partijen. Partijen zullen ervoor zorgdragen dat bij het geven van opdrachten, al dan niet via aanbesteding, de intellectuele eigendom / auteursrecht van de gegenereerde data bij Partijen blijft en geen eigendom wordt van de opdrachtnemers;
6. Andere organisaties die relevante data verzamelen maar geen Partij zijn bij deze overeenkomst,

kunnen partner worden van het Datahuis Wadden zodat hun data op een toegankelijke wijze voor een ieder beschikbaar kunnen worden gesteld.

Artikel 9 Kosten en financiering

1. Elke Partij is verantwoordelijk voor de kosten van zijn eigen monitorings- activiteiten in het kader van de Basismonitoring Wadden;
2. Als er ten behoeve van de Basismonitoring Wadden een aanpassing plaatsvindt van eigen monitoringsprogramma's van een Partij dan komt dit in beginsel ten laste van die Partij wiens eigen monitoringsprogramma het betreft of die de opdracht daartoe geeft tenzij er in het Opdrachtgeversoverleg als beschreven in artikel 4, derde lid, afwijkende afspraken zijn gemaakt;
3. Voor wat betreft de financiering van de gezamenlijke activiteiten in het kader van deze overeenkomst:
 - zijn RWS en LNV bereid ieder € 75.000 per jaar beschikbaar te stellen voor databundeling en ontsluiting via het Datahuis Wadden;
 - worden de kosten voor gezamenlijke communicatie-uitingen als 'Wadden in beeld', in redelijkheid verdeeld onder Partijen. De hoogte van ieders bijdrage wordt in het Jaarplan vastgelegd;
4. Bij de financiering van activiteiten in het kader van de Basismonitoring Wadden doen Partijen dit, voor zover voor hen van toepassing, met inachtneming van de relevante wettelijke procedures en in overeenstemming met de (Europese)mededingingsregels (Wet Markt en Overheid en Staatssteun).

Artikel 10 Gebruiksrechten data

1. De data die verzameld wordt in het kader van de Basismonitoring Wadden is publiek domein zodra de Partij die dit aanlevert die (basis)gegevens voor verdere verspreiding via het Datahuis Wadden heeft vrij gegeven;
2. Gegevens van de Basismonitoring Wadden zijn kosteloos voor een ieder beschikbaar. Wel kunnen er door het Datahuis Wadden kosten in rekening worden gebracht voor werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om gegevens voor een verzoeker in de gewenste vorm aan te leveren of gegevens voor werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om gegevens te interpreteren in het licht van een vraag van een aanvrager van een vergunning.

Artikel 11 Tussentijdse wijziging of beëindiging

1. Elke Partij kan de andere Partij(en) schriftelijk verzoeken deze overeenkomst te wijzigen of zijn deelname te beëindigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen;
2. Partijen treden in overleg binnen 2 maanden nadat een Partij de wens daartoe aan Partijen schriftelijk heeft meegedeeld;
3. De wijziging en de verklaring(en) tot instemming worden als bijlage aan deze overeenkomst gehecht.

Artikel 12 Toetreding

1. Teneinde andere relevante betrokken organisaties te doen participeren in deze overeenkomst, bestaat voor hen de mogelijkheid om gedurende de looptijd van deze overeenkomst als partij toe te treden. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit de overeenkomst voortvloeien te aanvaarden;
2. Een toetredende partij maakt haar verzoek tot toetreding schriftelijk bekend aan Partijen. Zodra alle Partijen schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de overeenkomst en gelden voor die partij de voor haar uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen.

Artikel 13 Geschillenbeslechting

1. Er is sprake van een geschil indien één van Partijen daarvan schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan het Team Basismonitoring Wadden, waarna Partijen binnen 20 werkdagen na een

zodanige melding eerst met elkaar in overleg treden om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden;

2. Indien het minnelijk overleg niet binnen drie maanden leidt tot een oplossing van het geschil kunnen Partijen deze overeenkomst beëindigen met inachtneming van artikel 11 van deze overeenkomst.

Artikel 14 Ongeldigheid

Indien een bepaling van deze overeenkomst in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, wordt die bepaling, voor zover nodig, uit deze overeenkomst verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de overeenkomst blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 15 Duur en verlenging van de overeenkomst

1. De overeenkomst treedt in werking na ondertekening door alle Partijen en wordt aangegaan voor de duur van 4 jaar;
2. Na afloop van de in het eerste lid genoemde duur wordt deze overeenkomst geëvalueerd en kunnen Partijen hun samenwerking voortzetten op grond van een nieuwe overeenkomst.

Artikel 16 Bijlagen

De volgende bij deze overeenkomst horende bijlagen maken integraal onderdeel uit van deze overeenkomst:

- a. de bij de overeenkomst behorende toelichting (bijlage 1);
- b. het Ambitiedocument Basismonitoring Wadden (bijlage 2);
- c. de elkaar opvolgende jaarplannen Basismonitoring Wadden en de daarbij behorende begrotingen voor gezamenlijke activiteiten alsmede de aanvullingen daarop. Het jaarplan 2019–2020 is als bijlage bij deze overeenkomst gevoegd (bijlage 3).

Artikel 17 Nakoming en toepasselijk recht

1. Partijen komen overeen dat deze overeenkomst niet in rechte afdwingbaar is;
2. Op deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 18 Publicatie

1. Binnen 2 maanden na ondertekening van deze overeenkomst wordt de zakelijke weergave daarvan gepubliceerd in de Staatscourant;
2. Van wijzigingen, toetreden, uittreden, opzeggen of ontbinden wordt melding gemaakt in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen:

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
namens deze,
E. Slump*

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
R. Feringa*

*Provincie Groningen, Provincie Fryslân en Provincie Noord-Holland,
vertegenwoordigd door
H. Staghouwer*

*Vereniging It Fryske Gea,
H.J. de Vries*

*Stichting het Groninger Landschap,
M.J. Glastra*

*Stichting Landschap Noord-Holland,
E. Briët*

*Vereniging Natuurmonumenten,
A. Kok*

*Vogelbescherming Nederland,
A.J.M. Wouters*

*Staatsbosbeheer,
K. Lever*

*Waddenacademie,
H. Speelman*

*Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.,
A. Frens*

*Tresoar,
B. Looper*

BIJLAGE 1

Toelichting

Hier volgt nog een toelichting op de inhoud en de bedoelingen van de samenwerkingsovereenkomst. Het onderdeel belangen van Partijen is al uitgewerkt

Belangen van Partijen

- Rijkswaterstaat (RWS) is de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en werkt dagelijks aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Informatievoorziening is een van de hoofdprocessen van RWS. RWS is verantwoordelijk voor het natuurbeheer van de grote wateren. RWS heeft monitoringprogramma's voor waterkwantiteit, bodem, chemische waterkwaliteit en biologische waterkwaliteit. RWS heeft een zorgvuldig proces van vraagbundeling en informatiemanagement ingericht om zo effectief mogelijk in de behoefte aan informatie te voorzien. Het Landelijk Meetnet Water (LMW) is het systeem voor inwinning, opslag en distributie van real-time waterbeheergegevens. Met de MWTL (Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands (MWTL) wordt wel het totale reguliere RWS meetprogramma aangeduid, dat onder meer voorziet in het voldoen aan KRW en KRM verplichtingen. Naast MWTL vindt er aanzienlijke hoeveelheid projectgebonden monitoring plaats, onder meer voor grote zandsuppleties en onderzoeksprojecten;
RWS: is als beheerder van waterkwaliteit, natuur, infrastructuur en waterveiligheid afhankelijk van een doelmatige gegevensverzameling om de realisatie van beheerdoelstellingen te kunnen monitoren. RWS hecht eraan om met publiek geld verzamelde data op een publieksvriendelijke manier openbaar te maken en te ontsluiten. RWS heeft als vergunningverlener behoefte aan eenduidige en goed ontsloten data ten behoeve van de vergunningverlening;
- Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is verantwoordelijk voor het natuurbeleid en het visserijbeleid in de Waddenzee. De Waddenunit (WU) van de directie Natuur en Biodiversiteit is belast met uitvoerende taken (beheer) op deze beleidsterreinen. Zij zijn de ogen en oren van LNV op het wad. De Waddenunit verricht onder andere monitoringsactiviteiten voor LNV. Deze monitoringsactiviteiten vallen onder de wettelijk opgedragen taken (WOT). LNV heeft verder opdrachten voor monitoring verstrekt aan Wageningen Marine Research en SOVON in het kader van de wettelijk opgedragen taken;
LNV:
 - o heeft belang bij inzicht krijgen en houden in de realisatie van beheer en beleidsdoelstellingen, o.a. doelbereik Natura 2000;
 - o heeft belang bij het beschikking hebben over een zodanige basismonitoring dat er vierjaarlijks op eenvoudige wijze een Quality Status Report opgeleverd kan worden;
 - o hecht eraan om de met publiek geld verzamelde data op een publieksvriendelijke manier openbaar te maken en te ontsluiten;
 - o heeft behoefte aan eenduidige en goed ontsloten data ten behoeve van de vergunningverlening;
- De Provincies werken in het kader van de Subsidies Natuur en Landschap (SNL) in het Waddengebied aan de realisatie van natuur. Daarnaast realiseren de provincies hun beleidsdoelstellingen die zijn verwoord in onder andere het Investeringskader Waddengebied. De provincies zijn gebaat bij een kwalitatief hoogwaardig en goed ontsloten informatiesysteem met gegevens over de beleidsvelden waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Het belang van basismonitoring voor de provincies is dat het inzicht geeft in de effectiviteit van het provinciale beleid, met name het Investeringskader. Daarnaast hebben provincies behoefte aan eenduidige en goed ontsloten data ten behoeve van hun rol als vergunningverlener;
- De vijf terreinbeherende organisaties in het Waddengebied (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting het Groninger Landschap, Vereniging It Fryske Gea, Stichting Noord Hollands landschap) voeren geen systematische monitoring uit in de Waddenzee zelf. Wel wordt op kwelders en platen SNL monitoring uitgevoerd en wordt op een aantal plaatsen op eigen initiatief tellingen uitgevoerd of onderzoeken van derden ondersteund. Voorbeelden hiervan zijn de Razende Bol, en de wadwachtposten op Engelmansplaat en de Richel. It Fryske Gea, Stichting het Groninger Landschap, Stichting Landschap Noord Holland, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben als mede uitvoerder van het natuurbeheer op de Wadden behoefte aan een doelmatige gegevensverzameling om de realisatie van de eigen beheerdoelstellingen en de bijdrage hiervan aan de kwaliteit van het systeem te kunnen monitoren;
- Vogelbescherming Nederland voert zelf geen systematische monitoring uit. Wel initieert, coördineert en ondersteunt zij monitoring en onderzoeken van derden, ook op Flyway-niveau. Daarnaast heeft zij als natuurbeschermingsorganisatie voor de opbouw van State of the Art Conservation Evidence behoefte aan een doelmatige gegevensverzameling, vastlegging en ontsluiting. Dit is tevens essentieel voor haar rol in het kader van (internationale) kennisuitwisseling;
- De Waddenacademie voor wie monitoring een van de kerntaken is heeft als belang om de

wetenschapsinhoudelijke onderlegger te leveren voor een economisch en ecologisch verantwoorde toekomst van het werelderfgoed Waddenzee en daarmee voor de basismonitoring;

- NAM: Om na te gaan of de gaswinning onder de Waddenzee verloopt zoals verwacht, worden er continu metingen uitgevoerd. Hiervoor stelt NAM een winningsplan, meetplan en monitoringsprogramma op. Deze plannen zijn vastgelegd in winningsvergunningen. Met de resultaten van de metingen kunnen overheidsinstanties onder andere de voorspellingen over de bodemdaling controleren. Daarnaast monitoren externe bureaus in opdracht van NAM de waterhuishouding, de mate van opslibbing en de stand van planten en dieren. Dit gebeurt met verschillende meettechnieken, zoals gps-waarnemingen, waterpassingen, laserhoogtemetingen, vegetatieopnamen, bodemdierenmetingen, vogeltellingen, etc. De resultaten van de metingen bespreekt de NAM ieder voorjaar met de Commissie Waddengas 2006. Daarin zitten organisaties als de Waddenvereniging, Staatsbosbeheer en overheden. Vervolgens gaan de gegevens naar het Ministerie van EZ en een onafhankelijke beoordelingscommissie die bestaat uit wetenschappers en voortkomt uit de commissie voor de m.e.r. Het ministerie legt het advies van de commissie met een reactie voor aan de Tweede Kamer. Uiteindelijk bepaalt de Minister of en hoe de NAM de gaswinning mag voortzetten.

De NAM: Heeft de volgende belangen:

- o Uiting geven aan maatschappelijk verantwoord handelen en zorgvuldig met de omgeving omgaan; De aanwezigheid van een gemeenschappelijk toetsingskader voor effecten van vergunde activiteiten;

Tresoar: is een erfgoed- en informatie instelling. Tresoar acteert als kennisknooppunt om informatie zowel fysiek als digitaal in duurzame infrastructuren te beheren zodat de informatie beschikbaar gesteld wordt in relevante netwerken. Als informatieorganisatie maakt Tresoar de verbinding van data met maatschappelijke sectoren mogelijk.

Tresoar werkt sinds 2015 aan het opzetten van een kennisknooppunt rond het thema Wadden onder de noemer Internationale Waddenbibliotheek. De verbinding van Datahuis Wadden en Internationale Waddenbibliotheek leidt tot wederzijdse versterking en verrijking. Tresoar zal zich richten op de (academische) verbreding van het Datahuis Wadden en het bieden van toegang tot (inter)nationale waddeninformatie.

Bijlage 2 Ambitiedocument en Bijlage 3 Jaarplan zijn te vinden op www.basismonitoringwadden.nl